

Sosnowiec, 04.04.2023r.

WGK.0012.01.2023.JS

wysłano 11. 04. 2023

l. dz.
Data:

PREZYDENT
ARKADIUSZ CHECIŃSKI
11.04.23

**Pan Wojciech Kulawiak – przewodniczący
Komisji Bezpieczeństwa i Porządku
Publicznego
Biuro Rady Miejskiej w Sosnowcu
w miejscu**

Materiały na posiedzenie w dniu 12.04.2023r: dotyczące pkt 2:

Działania w sferze zwalczania komarów - budki dla jerzyków.

Na przestrzeni lat, w mieście Sosnowiec prowadzone są ekologiczne działania związane z walką z komarami. Z uwagi na to, że w ostatnich latach zimy są łagodniejsze niż jeszcze jakieś 20 lat temu zdaje się, że coraz trudniej jest walczyć z komarami w naturalny sposób. Oczywiście niespecyficzne środki chemiczne zwalczają komary, ale także wpływają negatywnie na inne pożyteczne organizmy. Dlatego oprócz ekologicznych metod *odstraszających* komary takich jak używanie olejków zapachowych, np. lawendowego, miętowego itp., które jednak tylko chronią przed ukąszeniami, ale nie zmniejszają populacji tych insektów, coraz częściej szuka się naturalnych metod ich zwalczania. W gminie Sosnowiec podejmowane są starania polegające na korzystaniu z dobrodziejstw świata przyrody, z jednoczesnym dbaniem o zapewnienie jego ochrony. Wspaniałym przykładem są jerzyki (*Apus apus*) – ptaki, które przylatują do Polski w dniach kwietnia i na początku maja. Dzięki tworzeniu dla tych ptaków miejsc schronienia oraz lęgu w budkach lęgowych zawieszanych na ścianach budynków żywią się one owadami, w tym komarami, które występują w ich pobliżu.

Jerzyk jest ptakiem, który często mylony jest z jaskółką, ale odróżnia go od niej występująca na podgardlu jasna plama, dłuższe i sierpowate skrzydła oraz ciemniejsze, bardziej jednolite upierzenie. Jerzyki niegdyś gnieździły się głównie w załomach skał, dziuplach oraz wysokich drzewach. Jednak obecnie, z powodu wysokiego zurbanizowania, populacja europejska oraz polska prawie w 100% gnieździ się w miastach, w szczelinach w budowlach i dachach. Jerzyki rozpoczynają lęgi zazwyczaj od połowy maja. Wyprowadzają tylko jeden lęg, w ciągu roku. Samica wysiaduje zwykle 2 do 3 jaj. Młode ptaki opuszczają gniazda od połowy do końca lipca i na przełomie lipca i sierpnia odlatują z Polski do środkowej i południowej Afryki. Ze względu na masowe docieplanie budynków, eliminuje się miejsca rozrodu ptaków, a to sprawia, że zbyt szybko maleje populacja tych bardzo pożytecznych zwierząt. Stąd działania polegające nie tylko na eliminowaniu komarów, lecz także chronieniu populacji jerzyków. W tym miejscu należy zaznaczyć, że często wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, po dokonaniu termomodernizacji budynków, świadome konieczności ochrony tych ptaków, umieszczają na administrowanych przez siebie budynkach budki lęgowe dla jerzyków.

W naszym mieście akcja dotycząca zakupu budek lęgowych dla jerzyków rozpoczęła się w 2020r. Poinformowano wtedy wszystkich chętnych, że budki należy umieścić na administrowanych przez siebie budynkach oraz że trzeba o nie dbać, tzn dokonywać przeglądów konserwacyjnych, okresowo je czyścić ze starego materiału gniazdowego i zabezpieczać otwory na zimę oraz otwierać je przed majowym przylotem ptaków. Budki dla jerzyków należy umieszczać jak najwyżej, najlepiej na ścianie powyżej drugiego piętra, ale w miejscu, gdzie ptaki mają swobodny dolet. Nie mogą im przeszkadzać drzewa, czy sztuczne konstrukcje. Istotne jest lokalizowanie budek na wschodnich lub północnych ścianach budynków,

gdyż w ten sposób zabezpiecza się je przed nadmiernym nagrzewaniem w czasie letnich upałów, co doprowadziłoby do śmierci piskląt.

Powyższe informacje umieszczane są rokrocznie na stronie internetowej miasta Sosnowca, a także wysyłane do spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych. W 2021 r. inicjatywę skierowano również do osób fizycznych i także te osoby informowano o zasadach rozmieszczania budek lęgowych.

Od czasu pierwszej akcji miasto zakupiło i rozdało osobom chętnym do umieszczenia na ścianach swoich budynków łącznie 650 sztuk budek lęgowych dla jerzyków.

W bieżącym roku Wydział Gospodarki Komunalnej jest w trakcie realizacji zamówienia publicznego na zakup kolejnych budek lęgowych. Planowane jest rozdanie 100 sztuk, zgodnie ze zgłoszeniami od wszystkich chętnych tj. wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni, a także osób fizycznych.

IZASTĘPCA PREZYDENTA

Michał Zastrzeżyński

WGK-ROP a/a